

του Αρχιπλοιοάρχου
της "Polembros Shipping"
Cpt. Μανώλη Κουμιώτη

ΑΣΦΑΛΕΙΑ:

Κουλτούρα της και Μέθοδοι

Πλέοντας προς το τέλος του 2018 και διανύοντας το 22^ο έτος εφαρμογής του ISM (Δ.Κ.Α.Δ) η παγκόσμια ναυτιλία εξακολουθεί να βρίσκεται αντιμέτωπη με αλληπαλά ναυτικά ατυχήματα. Παρ' όλο που κατά γενική ομολογία τα ναυτικά ατυχήματα έχουν μειωθεί, δυστυχώς παρατηρείται μια έξαρση τους τα τελευταία χρόνια. Συνεχείς διερευνήσεις ναυτικών ατυχημάτων καταλήγουν όλο και περισσότερο στο ανθρώπινο λάθος ως την βασικότερη, κατά ποσοστό, αιτία αυτών.

Η Παγκόσμια ναυτιλία τις τελευταίες δεκαετίες υιοθέτησε νέες τεχνολογίες. Η ποιότητα τόσο στη διαβίωση των ναυτικών όσο και η απλοποίηση των λειτουργιών στο πλοίο δεν μπορούν να συγκριθούν με εκείνες του πρόσφατου παρελθόντος. Ωστόσο, όλες αυτές οι βελτιώσεις δε φαίνεται να επέδρασαν δραστικά στην μείωση των ναυτικών ατυχημάτων. Περαιτέρω μελέτες έδειξαν πως οι βαθύτερες ρίζες βρίσκονται στην κατανόηση των εννοιών της «Ασφάλειας και της Εκτίμησης Ασφαλείας» καθώς επίσης στους συντελεστές που τις επηρεάζουν και στους τρόπους εφαρμογής τους.

Η «ασφάλεια» είναι ο τρόπος με τον οποίο ένας άνθρωπος σαν οντότητα ή ένας οργανισμός συμπεριφέρεται όταν δε λειτουργεί υπό έλεγχο ή εποπτεία. Συμπεραίνουμε λοιπόν πως η «Κουλτούρα ασφαλείας» είναι απαραίτητο να έχει εδραιωθεί για να μπορούμε να έχουμε μετρήσιμα

αποτελέσματα στην εφαρμογή της ασφάλειας. Σύμφωνα με τον Taylor (2011) υπάρχουν 5 τρόποι προσέγγισης της κουλτούρας αυτής και κατατάσσονται ως κάτωθι:

- **Παθολογική προσέγγιση:** Όταν κάποιοι λειτουργούν με ασφάλεια αποκλειστικά και μόνο για να μην βρεθούν σε παραβατικό επίπεδο.
- **Αντιδραστική προσέγγιση:** Όταν κάποιοι δεν εφαρμόζουν κανένα μέτρο / κανόνα ασφαλείας και η σπουδαιότητα της ασφάλειας γίνεται αντιληπτή μόνο μετά από κάποιο ατύχημα.
- **Μετρήσιμη προσέγγιση:** όταν κάποιοι λειτουργούν με γνώμονα την ασφάλεια αλλά τα στοιχεία που συλλέγονται δεν αναλύονται όσο θα έπρεπε για να εμπλουτίσουν βαθύτερα την ασφάλεια.
- **Προληπτική προσέγγιση:** Όταν κάποιοι διερωτώνται τι θα μπορούσε να πάει στραβά και δεν αναλύουν τα μέχρι τότε διαθέσιμα στοιχεία.
- **Γενική Προσέγγιση:** Η Προσέγγιση που δεν αποδίδει ευθύνες στον οποιονδήποτε και επιζητά την δική του άποψη σε ατυχήματα που πηγάζουν από το ανθρώπινο λάθος. Είναι βέβαιο πως ο καθένας θα δώσει την δική του εκδοχή σύμφωνα με το πώς κατανοεί το συμβάν. Με αυτό τον τρόπο, η κάθε εταιρεία μπορεί να αποκρυσταλλώσει μια εικόνα του πώς αντιλαμβάνονται ένα μεμονωμένο συμβάν οι εργαζόμενοί της και περαιτέρω το σύνολό τους. Εφόσον λοιπόν οι προσεγγίσεις είναι μετρήσιμες, τότε η πολυπλοκότητα της κουλ-

τούρας της ασφάλειας γίνεται απλούστερη και διορθώσιμη μέσω συγκεκριμένων βημάτων. Σε αυτή την προσέγγιση το σημαντικό είναι πως υπάρχει επικοινωνιακή συνέχεια μεταξύ της εταιρείας και των εργαζομένων στα πλοία της.

Έτσι λοιπόν το Διεθνές Ναυτικό Επιμελητήριο (I.C.S) προσδιόρισε 3 συγκεκριμένα χαρακτηριστικά μίας αποτελεσματικής «Κουλτούρας Ασφαλείας», τα οποία είναι τα εξής:

1) Μία εταιρεία οφείλει και μπορεί να αποτρέψει όλα τα ατυχήματα ή τα παραλίγο ατυχήματα τα οποία κλιμακώνονται ως συνέπεια της συσσώρευσης πολλών μη-ασφαλών πρακτικών ή ως απόκλιση από την εφαρμογή ασφαλών διαδικασιών.

2) Η ασφάλεια απαιτεί συνεχή σκέψη και συλλογισμό από τους εργαζομένους της εταιρείας στην ξηρά και στην θάλασσα.

Οι εταιρείες θα πρέπει να στοχεύουν σε μηδενικά ατυχήματα και συνεχή βελτίωση.

Γίνεται πλέον αντιληπτό πως η Ναυτική – Ναυτιλιακή βιομηχανία εισέρχεται σε ένα νέο, πλην γνώριμο από το παρελθόν, κύκλο δράσεων που αφορούν στην εξακρίβωση και στη μέτρηση, αν θέλετε, του επιπέδου κατανόησης της κουλτούρας ασφαλείας. Για την εξακρίβωση λοιπόν αυτή, απαιτείται η χρήση διαφόρων μοντέλων και εργαλείων. Ένα από αυτά είναι το μοντέλο εκτίμησης (assessments) που έχει αρχίσει και εφαρμό-

μέτρησής της

ζεται. Έτσι λοιπόν οι εκτιμητές (assessors) θα βρεθούν πάνω στα πλοία, άλλοτε στις γέφυρες και άλλοτε στα κέντρα διαχείρισης του φορτίου ή της μηχανής παρακολουθώντας την καθημερινή εκτέλεση εργασιών και καθηκόντων.

Γνωστή μέθοδος είναι και το CAMS (Competency Assurance Monitoring System) που εφαρμόζεται τα τελευταία χρόνια στην ναυτιλιακή βιομηχανία και ειδικότερα σε πλοία τύπου LNG – LPG όπου οι assessors εξακριβώνουν την επάρκεια η και τις πιθανές μεταβολές στην ικανότητα των αξιωματικών και πληρωμάτων. Περαιτέρω, μέσα απ' αυτή την παρακολούθηση θα επικεντρωθούν στην εφαρμογή των διαδικασιών, στη χρήση των απαιτούμενων και κατάλληλων μέσων, στην προληπτική τήρηση των μέτρων ασφαλείας, στην ικανότητα αναγνώρισης των κινδύνων ή των συνθηκών που μπορεί να ελλοχεύουν κάποιον κίνδυνο, στο εύρος γνώσεων και εμπειριών και τέλος πώς όλα τα ανωτέρω συνδυάζονται και αξιολογούνται.

Λαμβάνοντας υπόψιν πως το εργασιακό / ναυτικό περιβάλλον είναι ευμετάβλητο και περαιτέρω επηρεαζόμενο και από εξωγενείς παράγοντες όπως π.χ.

- Απαιτήσεις της Σημαίας που φέρει το πλοίο (Flags List, White, Grey),
- Κατάταξη νηογνώμονα και οι απαιτήσεις του (IACS member), εμπράγματα δέσμευση και συμμόρφωση της εταιρείας με τους Διεθνείς

κανονισμούς,

- Υιοθέτηση των καλών προτάσεων και εφαρμογή των καλών πρακτικών και μεθόδων (ή αντίστοιχα η αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη μη-υιοθέτησή τους),

βοηθα θα λειτουργήσουν σαν νέοι οδηγοί για την βαθύτερη προσέγγιση στην ασφάλεια εν πλω.

Η POLEMBROS Shipping Limited έχοντας χαράξει ακέραιες ρότες, επενδύει σε νεότευκτους στόλους που πλη-

Το δεξαμενόπλοιο της Polembros Shipping, Reliable Warrior

- Δημιουργία ή μη ενός κλίματος συνεργασίας μεταξύ των εργαζομένων στην ξηρά και την θάλασσα,
  - Αποφυγή αύξησης ή μετακύλισης αχρείαστου εργασιακού φόρτου από την ξηρά στην θάλασσα και αντίστροφα
  - Υιοθέτηση ή απόρριψης της κουλτούρας "No-Blame"
  - Ήθη, έθιμα, θρησκευτικές και εθνικές κουλτούρες.
- Είναι σχεδόν βέβαιο πως όλα τα συλλεγόμενα στοιχεία (feedback) αν αναλυθούν ορθά τόσο σε εύρος όσο και βάθος θα αποκαλύψουν ένα φάσμα αποτελεσμάτων που αναμφί-

ρούν τις απαιτήσεις των νέων κανονισμών, σε νέες τεχνολογίες, σε καινοτόμες πρωτοποριακές μεθόδους και πρακτικές μα το βασικότερο σε νέο και έμπειρο ανθρώπινο δυναμικό, πλήρως καταρτισμένο και ικανό να αντιμετωπίσει όλες τις προκλήσεις. Στόχος μας είναι η προστασία των ναυτικών μας, του περιβάλλοντος, των πλοίων και φορτίων μέσω της ικανότητάς μας να εξελίσσουμε περαιτέρω την ασφάλεια. Επενδύουμε στην Αριστεία για να εξασφαλίσουμε Μηδενικά Ατυχήματα. Καλά Ταξίδια και Γαλήνιες Θάλασσες.